

Programbibliotek

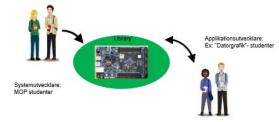
Ur innehållet:

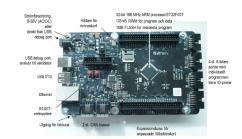
Exekveringsmiljö Olika typer av programbibliotek

- Kompilatorbibliotek
- C-bibliotek

Läsanvisningar: Arbetsbok kapitel 8

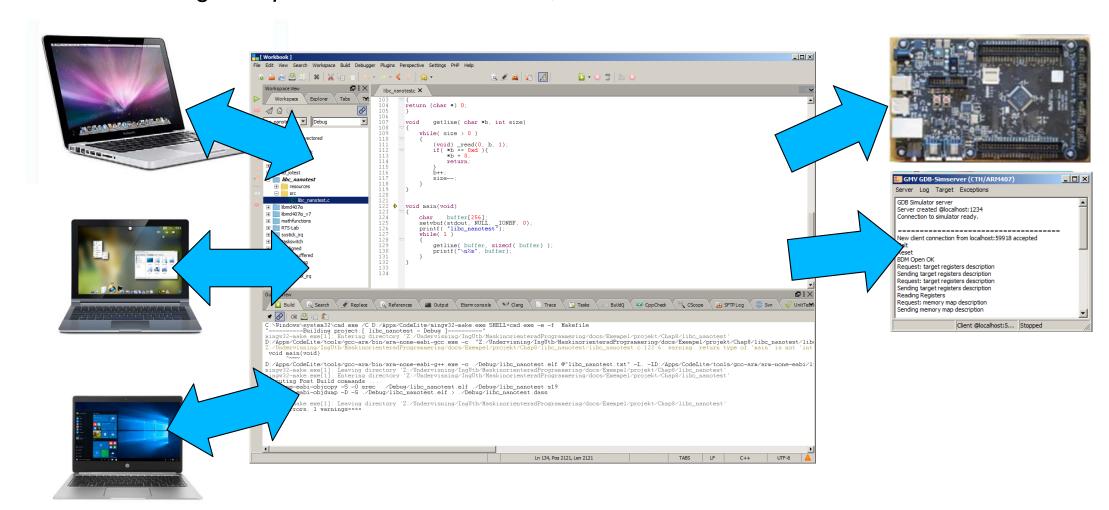
Målsättningar:

Att kunna använda färdiga programbibliotek Att kunna skapa och underhålla ett nytt programbibliotek

Värddator och måldator:

Konventionell programutveckling sker *på värddator för värddator*. Korsutveckling sker *på värdator för måldator*, i vårt fall MD407.

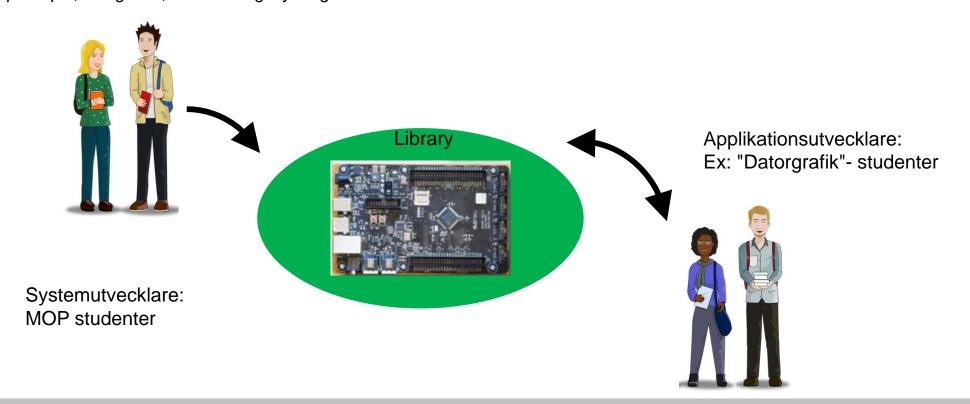

System-/Applikations- programmering för MD407

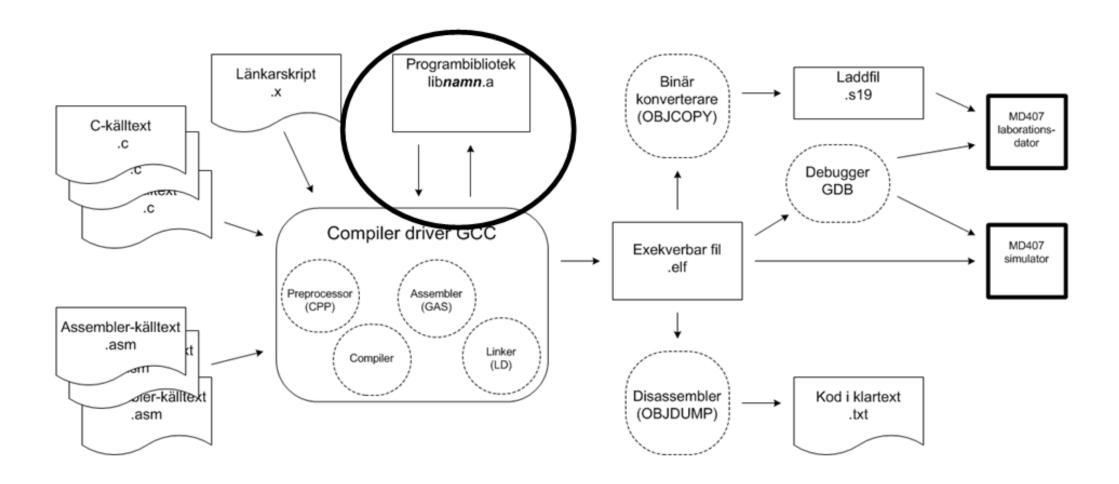
Med *programbibliotek*, avser vi att skapa grundläggande funktionalitet för användningen av vårt datorsystem. Exempel: implementering av grundläggande operationer i programvara. In-/ut-matning, filhantering, fönsterhantering etc.

Med systemprogramvara menar vi oftast "basal" programvara för vår dator, ett programlager med generellt användbar natur. Exempel: operativsystem och drivrutiner.

Med applikationsprogramvara, menar vi program avsedda för mer specifik användning. Exempel: Spel, navigation, övervakning/styrning etc.

Programbibliotek – olika typer

Programbibliotek kan ofta ses som "kompatibilitetslager" där en anpassning sker till någon speciell maskinvara och något specifikt operativsystem.

 Kompilatorbibliotek – tillhandahåller det stöd som krävs för att ett standardiserat C-program korrekt ska kunna översättas till maskinkod, oavsett processorarkitektur.

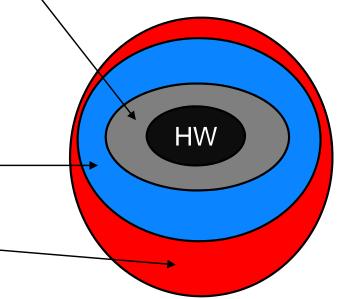
 Standard C-bibliotek – tillhandahåller en lång rad funktioner användbara i de flesta applikationer. Utgör också vanligtvis det viktigaste gränssnittet mot det använda operativsystemet.

Användarspecifika bibliotek.

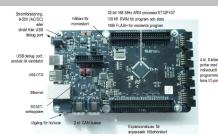
Exempel: GUI: Fönster och menyer

Exempel: Flyttalsoperationer

Exempel: malloc/free, printf...

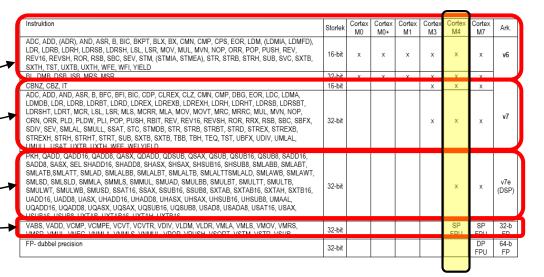

Måldator – arkitektur

En måldator kan karakteriseras av: arkitektur, minnesdisposition och periferienheter.

- Arkitektur ARM-Cortex, tillhandahåller processorer som hanterar olika typer av instruktionsuppsättningar;
 - Thumb 1
 - Thumb 2
 - DSP (Digital Signal Processing)
 - FP (Floating Point)

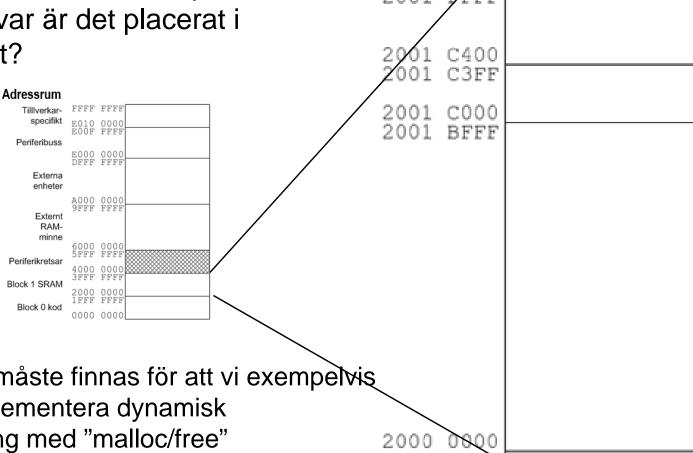

Måldator – minnesdisposition

Block 1 SRAM

Minneskonfiguration – Hur mycket minne finns det och var är det placerat i adressrummet?

Informationen måste finnas för att vi exempelvis ska kunna implementera dynamisk minneshantering med "malloc/free"

Monitor/ debugger stack och data Relokerade avbrottsvektorer

Reserverat för applikationen

A000 0000 - A000 0FFF FSMC control reg AHB3

USB OTG HS DMA2D

ETHERNET MAC

BKPSRAM

Flash interface

GPIOH

GPIOG

GPIOC GPIOC GPIOB

SPI6 SPI5 TIM11 TIM10

UART

SPI3/12S3

RTC & BXP Reg. TIM14 TIM13

Periferikretsar

5006 0400 - 5006 07FF 5006 0000 - 5006 03FF 5005 0000 - 5005 03FF

4002 8000 - 4002 88FF 4002 9000 - 4002 93FF 4002 8000 - 4002 8FFF 4002 8800 - 4002 8FFF 4002 8400 - 4002 87FF

4002 6400 - 4002

4002 6000 - 4002

4002 4000 - 4002

4002 3C00 - 4002 4002 3800 - 4002

4002 2400 - 4002

4002 2000 - 4002

4002 0400 - 4002

4001 4800 - 4001

4001 4400 - 4001 4001 4000 - 4001 4001 3000 - 4001 4001 3800 - 4001

4001 3400 - 4001

4000 7800 - 4000

1000 6400 - 4000

4000 7400 - 4000 77FF 4000 7000 - 4000 73FF 4000 6800 - 4000 6BFF

4000 5800 - 4000 5BF9 4000 5400 - 4000 57F9 4000 5000 - 4000 53F9

4000 4800 - 4000 4BF

4000 4000 - 4000 43FF 4000 3C00 - 4000 3FFF 4000 3800 - 4000 3BFF

4000 2800 - 4000 28FF 4000 2000 - 4000 23FF 4000 1000 - 4000 1FFF 4000 1800 - 4000 18FF

4000 3400 - 4000 4000 3000 - 4000

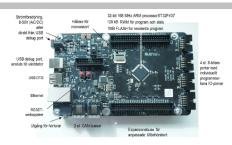
4001 2000 - 4001 23FF 4001 1400 - 4001 17FF 4001 1000 - 4001 13FF 4001 0400 - 4001 07FF

4002 1800 - 4002 1BFF

4002 1400 - 4002 17FF 4002 1000 - 4002 13FF

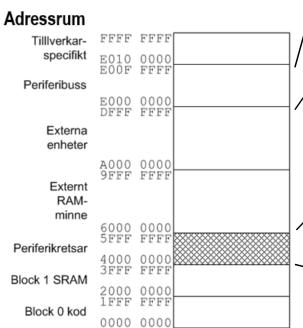
4001 6800 - 4001 6BFF 4001 5800 - 4001 4BFF 4001 5400 - 4001 57FF

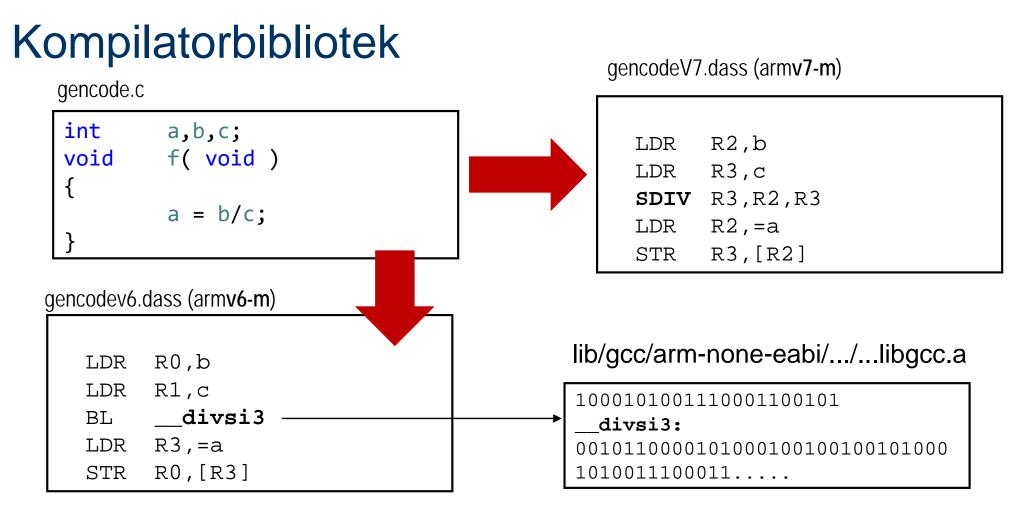
Måldator – periferienheter

Tillgängliga periferienheter –
 Systemenheter
 IO-enheter

Periferibuss E000 EF44 "Floating point unit" E000 EF30 E000 EF03 "NVIC" E000 EF00 E000 EDB8 "Memory protection unit" E000 ED90 ED8B E000 'Floating point unit, access control" ED88 E000 E000 ED3F 'System Control Block" E000 ED00 E000 E4EF E000 E100 E000 E01F "System timer" E000 E010

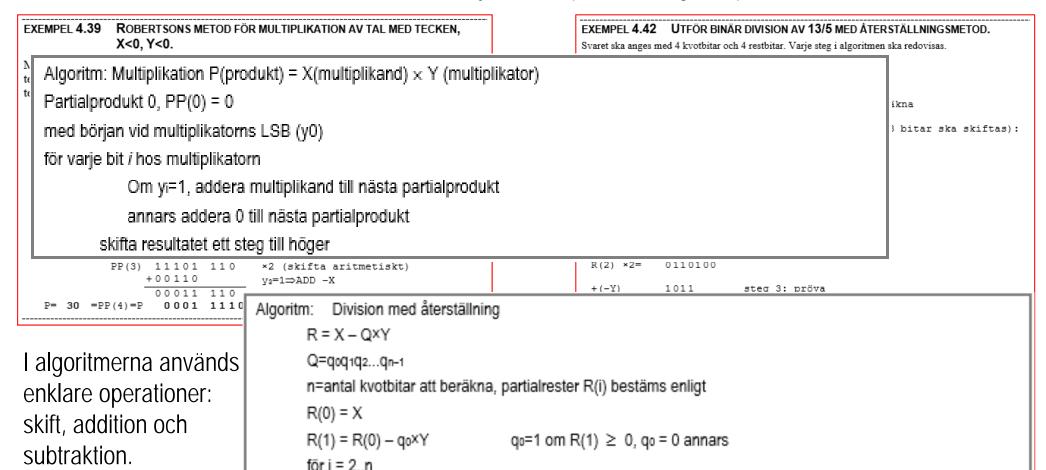

Funktionerna i kompilatorbiblioteket används av kompilatorn internt för kodgenerering, dvs. är ej publika och det behövs därför ingen header-fil med deklarationer. Information om processorarkitektur måste vara konsistent vid kompilering och länkning.

Kompilatorbibliotek

I Grundläggande datorteknik har vi studerat algoritmer för multiplikation och division. Dessa kan användas för mjukvaruimpementering av operationerna.

 $q=1 \text{ om } R(i) \geq 0, q_i = 0 \text{ annars}$

Programbibliotek

 $R(i)=2\times R(i)-1-qi*Y$

Kompilatorbibliotek

Representation av flyttal

Ett flyttal uttrycks allmänt som:

$$(-1)^S M \times 2^E$$

där:

S (sign) är teckenbiten för flyttalet

S=0 anger ett positivt flyttal ty $(-1)^0 = 1$

S=1 anger ett negativt flyttal ty $(-1)^1 = -1$

M utgör talets mantissa

E utgör talets exponent.

Exponenten väljs från någon representation med inbyggt tecken. Det är värt att notera att för ett normaliserat flyttal på binär form gäller att:

$$(M)_2 = 1.xxxxx$$

dvs. mantissans första siffra är alltid är 1. Detta innebär att vi, då vi lagrar flyttal, kan utelämna denna siffra och på så vis åstadkomma ett kompaktare format.

Exempel: Omvandling av heltal till IEEE flyttal

Vi vill skriva talet (2,52)10 104 som ett IEEE754-single format flyttal:

Vi har tidigare kommit fram till resultatet:

$$(2,52)_{10} 10^4 = (1.100 0100 1110 000)_2 \times 2^{14}$$

Mantissan ska ha totalt 24 bitar, vi "fyller på" med nollor på slutet...

$$M = (1.100\ 0100\ 1110\ 0000\ 0000\ 0000)_2$$

Signifikanden F dvs. den del av mantissan som ska lagras får stryker den mest signifikanta ettan, vi har då:

$$F = (100\ 0100\ 1110\ 0000\ 0000\ 0000)_2$$

Exponenten i IEEE-formen uttrycks av karakteristikan E', excess(127) kod, dvs. E' = E+127, där E betecknar exponenten i talet vi utgår från (214) dvs. E=14 varför

$$E' = 14 + 127 = 141 = (1000 \ 1101)_2$$

eftersom talet är positivt får vi S = 0. Vi sammanställer nu resultatet i 32-bitars form (SFP) och får slutligen:

 $(2,52)_{10}$ $10^4 = (0100\ 0110\ 1100\ 0100\ 1110\ 0000\ 0000\ 0000)_{SFP}$

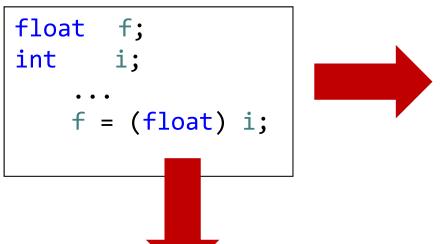
Representationen av heltal och flyttal är olika men de lagras med samma storlek.

Det innebär exempelvis att tilldelningen:

ska göras enligt exemplet ovan...

Kompilatorbibliotek

(armv6-m) exempelvis Cortex M3

Flaggor till kompilatorn:

-mthumb;-march=armv6-m;-msoft-float

ger koden:

LDR R0,i

BL __aeabi_i2f

LDR R1,=f

STR R0,[r1]

(armv7-m + floating point unit) exempelvis Cortex M4

Flaggor till kompilatorn:

-mfloat-abi=hard;mthumb;-mfpu=fpv4-sp-d16;-march=armv7-m;

ger koden:

LDR R0,i

VMOV S15,R0

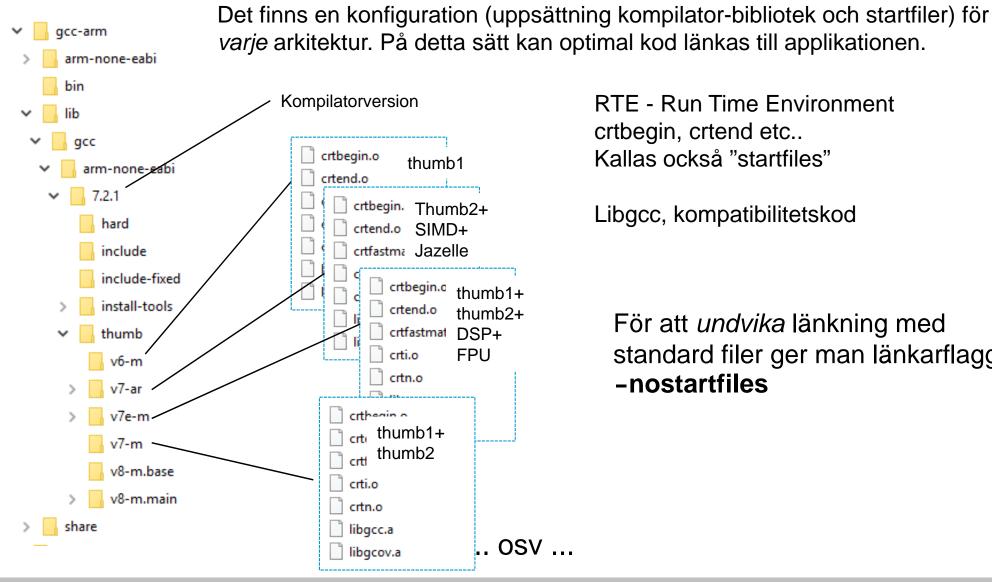
VCVT.F32.S32 S15,S15

LDR R0,=f

VSTR.32 S15,[R0]

Kompilatorbibliotek - olika konfigurationer

RTE - Run Time Environment crtbegin, crtend etc... Kallas också "startfiles"

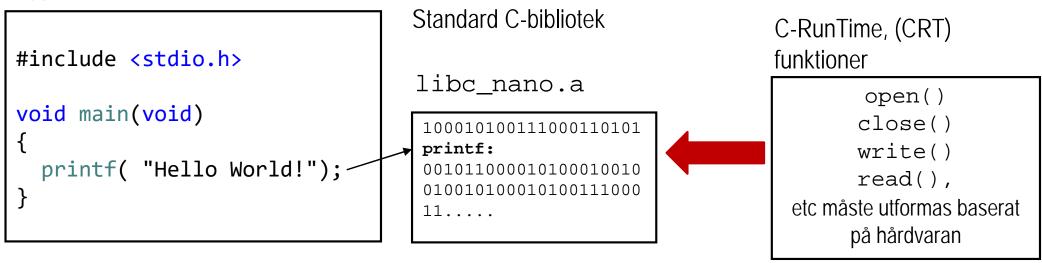
Libgcc, kompatibilitetskod

För att *undvika* länkning med standard filer ger man länkarflaggan -nostartfiles

"C-nano" - lättviktsimplementering av Standard C

Applikation...

Då vi länkar vår applikation upptäcker vi att en rad symboler saknas.

Detta beror på att IO-funktioner i standard C-biblioteket också länkas mot *maskinberoende* funktioner (C-RunTime), som:

```
_open, _close, _lseek, _read, _write, _fstat, _isatty
```

För att kunna använda IO-funktionerna måste vi då först implementera dessa maskinberoende funktioner, i form av så kallade *drivrutiner*, för MD407.

Exempel: "Device driver" keypad och ASCII-display

Datastruktur: "Device driver".

```
#include <sys/stat.h>

typedef struct
{
   char name[16];
   int (*init) (int);
   void (*deinit) (int);
   int (*fstat)(struct stat *st);
   int (*isatty)(void);
   int (*open)(const char name,int flags,int mode);
   int (*close)(void);
   int (*lseek)(int ptr, int dir);
   int (*write)(char *ptr, int len);
   int (*read)(char *ptr, int len);
} DEV_DRIVER_DESC, *PDEV_DRIVER_DESC;
```

```
static DEV_DRIVER_DESC KeyPad =
{
    {"Keypad"},
    keypad_init,
    keypad_deinit,
    0,
    0,
    0,
    0,
    0,
    keypad_read
};
```

```
static DEV_DRIVER_DESC AsciiDisplay =
{
    {"AsciiDisplay"},
    asciidisplay_init,
    asciidisplay_deinit,
    0,
    0,
    0,
    0,
    asciidisplay_write,
    0
};
```


Exempel: Tabell med "Device drivers"

```
#define MAX FILENO
PDEV_DRIVER_DESC device_table[MAX_FILENO] =
         &StdIn,
         &StdOut,
         &StdErr,
         &KeyPad,
         &AsciiDisplay,
};
void crt init() {
  for( int i = 0; i < MAX FILENO; i++ )</pre>
    fd = device table[i];
    if( fd->init != 0)
      (void) fd->init( ∅ );
```

```
static DEV_DRIVER_DESC StdIn =
{
    {"stdin"},
    usart_init,
    usart_deinit,
    0,
    usart_isatty,
    0,
    0,
    0,
    usart_read
};
```

```
static DEV_DRIVER_DESC StdOut =
{
    {"stdin"},
    usart_init,
    usart_deinit,
    0,
    usart_isatty,
    0,
    0,
    0,
    usart_write,
    0
};
```


"C-run time" - lättviktsimplementering för MD407

_fstat, returnera information om en öppen fil.

```
#include <sys/stat.h>
int _fstat(int file, struct stat *st) {
  st->st_mode = S_IFCHR;
  return 0;
}
struct stat och
S_IFCHR deklareras i
sys/stat.h
```

S_IFCHR, anger att detta är en tecken orienterad fil, andra exempel är:

S IFDIR, filen är ett bibliotek.

S_IFBLK, filen är block-orienterad, (typiskt på disk) osv...

Vår implementering kommer endast att stödja de teckenorienterade enheter.

_isatty ska returnera 1 om filen är av terminal-typ. stdin, stdout och stderr, kan normal sett dirigeras om till blockorienterade enheter, dock inte i vår implementering. isatty implementeras därför, men enbart för stdin, stdout och stderr.

```
int _isatty(int file) { return 1; }
```

18

"C-run time" - lättviktsimplementering för MD407

_open, öppna en fil för läsning och/eller skrivning.

Ej tillämpbart, vi har inget filsystem, våra enheter öppnas (init) av runtime-systemet. Det räcker då att vår implementering returnerar en felkod om open anropas.

```
int _open(const char *name, int flags, int mode) { return -1; }
```

_close, stäng en fil som är öppen för läsning och/eller skrivning. Ej tillämpbart, våra enheter stängs av runtime-systemet (deinit).

```
int _close(int file) { return -1; }
```

_lseek, sök till position i en fil som är öppen för läsning och/eller skrivning. Måste vara en blockorienterad fil, ej tillämpbart för teckenorienterade enheter.

```
int _lseek(int file, int ptr, int dir) { return 0; }
```


"C-run time" - lättviktsimplementering för MD407

_write, skriv till en öppen fil eller enhet.

Funktionen ska dirigera operationen till enhetens write-funktion om en sådan finns.

```
int _write(int file, char *ptr, int len) {
   PDEV_DRIVER_DESC drvr;
   drvr = device_table[file];
   if(drvr == 0)
     return 0;
   return drvr->write(ptr,len);
}
```

_read, läs från en öppen fil eller enhet.

Funktionen ska dirigera operationen till enhetens read-funktion om en sådan finns.

```
int _read(int file, char *ptr, int len) {
   PDEV_DRIVER_DESC drvr;
   drvr = device_table[file];
   if(drvr == 0)
     return 0;
   return drvr->read(ptr,len);
}
```


Skapa run-time bibliotek för MD407

Som del av laboration 5 ska du skapa ett programbibliotek libMD407.a som kompletterar med de hårdvaruberoende run-time funktionerna

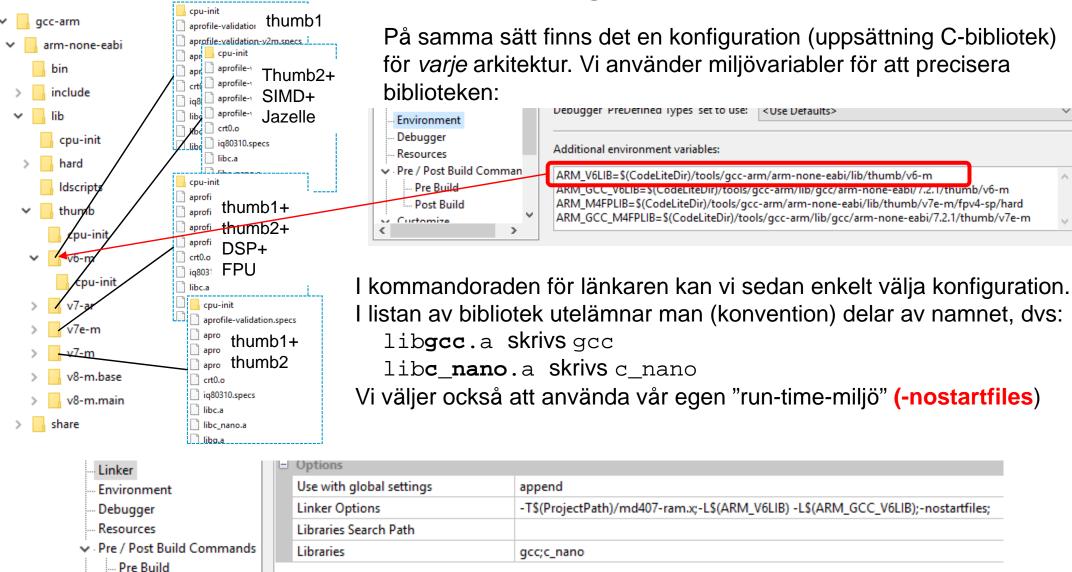
```
general.c
  asciidisplay driver.c
  * keypad driver.c
    * usart driver.c
    * MD407 library
   /* declarations goes in 'libMD407.h' */
   #include
                "libMD407.h"
   /* Define functions here */
   void usart init( int initval ) { ... }
   void usart deinit( int deinitval) { ... }
   void usart isatty( void ) { ... }
   int usart write(char *ptr, int len) { ... }
   int usart read(char *ptr, int len) { ... }
```

```
* libMD407.h
* Declaration of library functions, constants etc...
#include
            <stdio.h>
#include
          <errno.h>
#include
            <sys/stat.h>
/* Type definitions */
typedef struct
} DEV DRIVER DESC, *PDEV DRIVER DESC;
/* Constants */
#define MAX FILENO 5
/* Constant defined by linker */
extern char heap low;
extern char __heap_top;
extern char bss start;
extern char bss end;
/* Library defined functions */
void crt init( void );
void crt deinit( void );
char * sbrk(int);
int close(int file);
int _fstat(int file, struct stat *st);
etc ...
```


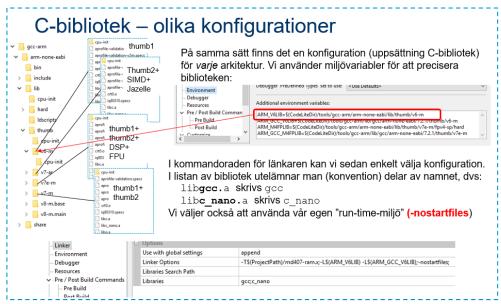
Doct Ruild

C-bibliotek – olika konfigurationer

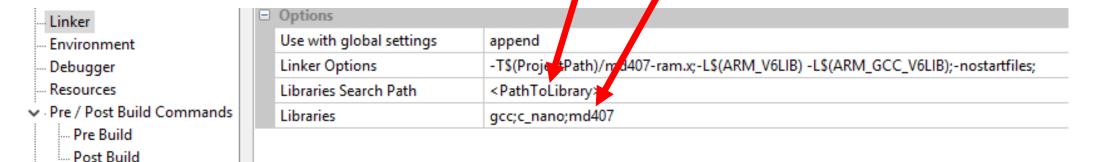
libmD407.a, installation och användning

Sökväg till det nya biblioteket.

Namn på nytt bibliotek.

Man kan välja att installera biblioteket i en befintlig sökväg, eller att skapa en ny. I vilket fall, måste man lägga till programbiblioteket i listan av bibliotek:

CHALMERS

Maskinorienterad programmering

